

wyprawa 12

Warszawa i Mazowsze Młodego Chopina

Fryderyk Chopin, jeden z najwybitniejszych kompozytorów wszech czasów, na Mazowszu przeżył połowę swojego życia. Urodził się w Żelazowej Woli, ochrzczony został w Brochowie, a większość dzieciństwa i młodości spędził w Warszawie, gdzie mieszkał, kształcił się, koncertował i komponował. Wyprawa po Mazowsze Szlakiem Chopinowskim wiedzie przez najpiękniejsze zakątki regionu związane z życiem i twórczością artysty. Nie da się całego szlaku przebyć w jeden dzień, ale można tę wyprawę podzielić na dwa etapy.

Dzień pierwszy to poznawanie Warszawy Chopina: miejsc, w których mieszkał, spotykał się z przyjaciółmi, po raz pierwszy zakochał się i zagrał pierwsze koncerty. Dzień drugi to wizyta w trzech miejscowościach Mazowsza najsilniej związanych z polskim kompozytorem, a zarazem najbardziej atrakcyjnych do zwiedzania także zimą: Sannikach, Brochowie i Żelazowej Woli.

> WARSZAWA CHOPINA

W Warszawie zwiedzanie rozpoczynamy od spaceru po Ogrodzie Saskim. Kolumnada z Grobem Nieznanego Żołnierza to jedyny zachowany do dziś fragment Pałacu Saskiego, w którym przez pewien czas mieszkała rodzina Chopinów po przeprowadzce z Żelazowej Woli do Warszawy. Jeśli przejdziemy ulicą Królewską do Krakowskiego Przedmieścia, wyjdziemy niemal na wprost kościoła Wizytek, w którym młodziutki Fryderyk grywał na organach podczas niedzielnych mszy dla młodzieży. Gdybyśmy skręcili w lewo, dotarlibyśmy do Pałacu Prezydenckiego, który jeszcze w lutym 1818 r. należał do Radziwiłłów. Właśnie tam odbył się 24 lutego pierwszy publiczny koncert zaledwie 8-letniego Chopina.

Ale my skręcamy w prawo. Po jednej stronie ulicy mamy Księgarnię im. Bolesława Prusa. W 1810 r. właśnie tutaj stał dom Jana Boehma, w którym państwo Chopinowie z Ludwiką i maleńkim Fryderykiem zamieszkali jesienią 1810 r. po przeprowadzce do Warszawy. Tuż obok znajduje się wejście na teren Akademii Sztuk Pięknych. W głębi widać Pałac Czapskich, ostatni warszawski adres Fryderyka. Chopinowie przeprowadzili się tutaj w 1827 r., a ich jedyny syn po raz pierwszy otrzymał własny pokój. Z fortepianem!

Wystarczy przejść na drugą stronę ulicy Kakowskie Przedmieście, by stanąć przed bramą główną Uniwersytetu Warszawskiego. Na terenie kampusu, w głównym budynku Pałacu Kazimierzowskiego, mieściło się na początku XIX wieku Liceum Warszawskie, w którym Fryderyk rozpoczął naukę jako 13-latek. Wcześniej uczył się w domu. A mieszkał wraz z rodziną od 1817 r. w tym samym Pałacu Kazimierzowskim, w części przeznaczony na mieszkania dla nauczycieli i ich rodzin. Tam właśnie, w oficynie na drugim piętrze, otrzymał służbowe mieszkanie dla siebie i rodziny licealny nauczyciel – Mikołaj Chopin, ojciec Fryderyka.

Mijamy teren uniwersytecki i idziemy w stronę Nowego Świata. Po prawej stronie widzimy kościół św. Krzyża, gdzie w filarze zamurowana jest urna z sercem kompozytora. Skręcamy w lewo i podążamy w dół. Ulicą Tamka dotrzemy do Muzeum Chopina mieszczącego się w przepięknym Zamku Ostrogskich. A teraz szybki powrót na Trakt Królewski i marsz przez rondo de Gaulle'a, plac Trzech Krzyży i aleję Ujazdowskie do Łazienek Królewskich, gdzie znajduje się najświetniejszy pomnik Fryderyka Chopina. Młodziutki kompozytor często przemierzał tę trasę podczas spacerów z kolegami lub rodziną, a w znajdującym się tuż obok Belwederze występował na zaproszenie ówczesnego lokatora pałacu, Wielkiego Księcia Konstantego.

Mazowsze.
serce Polski

MRO

Mazowiecka Regionalna
Organizacja Turystyczna

MoDa na
Mazowsze

wyprawa 12

Warszawa i Mazowsze Młodego Chopina

> CHOPIN NA WAKACJACH

Wyprawę śladami Chopina po Mazowszu można rozpocząć od wizyty w Sannikach, w dawnej posiadłości zaprzyjaźnionej z Chopinami rodziny Pruszków. W 1828 r. 18-letni Fryderyk Chopin spędził u nich wakacje. Obecnie w starannie odnowionym zespole pałacowo-parkowym mieści się Europejskie Centrum Artystyczne im. Fryderyka Chopina, miejsce wielu kulturalnych wydarzeń od wiosny do jesieni.

Ale także w czasie ferii zimowych można tu ciekawie spędzić czas. Codziennie otwarty jest rozległy park otaczający pałac (w godz. 8.00-21.00; wstęp bezpłatny) ze strefą relaksu na świeżym powietrzu, altaną ogrodową, dwoma stawami i... grą terenową przygotowaną specjalnie dla najmłodszych gości! Formularz gry można pobrać ze strony www.ecasanniki.pl lub przy wejściu do pałacu. Na uczestników czekają nagrody!

Przy okazji warto odwiedzić pobliskie miejscowości: Gąbin, Słubice, Łów i Kiernożę – ze względu na krajobrazy, stare dęby i wierzby, a także kryte strzechą chaty z XIX w. To zapewne takie widoki inspirowały Chopina, gdy komponował swoje najpiękniejsze mazurki, polonezy i nokturny.

> PIERWSZE CHWILE ŻYCIA CHOPINA

Z Sannik kierujemy się w stronę odległego o 30 km Brochowa. Znajdujący się tam kościół św. Rocha to ważne miejsce dla rodziny Chopinów. 28 czerwca 1806 r. Mikołaj Chopin i Tekla Justyna z Krzyżanowskich wzięli tutaj ślub. W tym samym miejscu, 23 kwietnia 1810 r., w Wielkanoc, został ochrzczony Fryderyk Franciszek Chopin. Położona nad brzegiem Bzury świątynia jest jedną z niewielu w Polsce bazylik obronnych.

We wnętrzu kościoła (obecnie pod wezwaniem św. Rocha i św. Jana Chrzciciela) o historii Chopinów przypominają tablice pamiątkowe, a także zachowana do dziś chrzcielnica, używana w parafii jeszcze w pierwszej połowie XIX w.

Pora na wielki finał wycieczki. Kierujemy się do Żelazowej Woli, gdzie w 1810 roku urodził się kompozytor. W domu, w którym przyszedł na świat Fryderyk, mieści się obecnie muzeum. Posiadłość otacza park, który w aktualnym sezonie zimowym zdobią kolorowe świąteczne iluminacje. W pełnej krasie prezentują się one oczywiście po zmroku.

Wstęp do parku codziennie w godz. 9.00-17.00; bilety normalne 7 zł, dla dzieci powyżej 7 roku życia 4 zł, dla dzieci poniżej 7 roku życia wstęp bezpłatny.

> CIEKAWOSTKI

To nie wszystkie miejsca na Mazowszu odwiedzone przez Fryderyka Chopina, który bywał też w Rościszewie, Kowalewie i prawdopodobnie w Książenicach, a na trasie jego mazowieckich wędrówek znajdowały się także Sochaczew i Płock. Jeśli dysponujemy dodatkowym czasem, warto uwzględnić te miejsca podczas wycieczki.

Można również udać się na wyprawy po Mazowszu dwiema interesującymi trasami: Szlakiem Książąt Mazowieckich – w czasie, kiedy Mazowsze przez 300 lat było niezależnym księstwem i Szlakiem Bitwy Warszawskiej 1920 roku, uznawanej za jedną z najważniejszych batalii w dziejach świata.

> COŚ NA ZĄB

Warszawa to raj dla amatorów dobrej kuchni. Można znaleźć tu zarówno restauracje z gwiazdką Michelin, jak i bary mleczne czy lokale serwujące dania z całego świata. Mimo pandemicznych obostrzeń wiele z nich wciąż działa i oferuje dania na wynos.

Miłośnicy słodkości powinni wybrać się do cukierni Antoniego Bliklego (ul. Nowy Świat 33; codziennie w godz. 9-21) oraz pijalni czekolady Wedla (ul. Szpitalna 8; codziennie w godz. 11-19).

Więcej o warszawskich kulinariach można przeczytać w inspirującym ebooku „Warszawa Kulinarna”.

wyprawa 12

Warszawa i Mazowsze Młodego Chopina

> GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI

Szlak Mazowsze Chopina został szczegółowo opisany na stronie internetowej Dziedzictwo Mazowsza (www.dziedzictwomazowsza.pl). Zamieszczono tam wszystkie informacje o szlaku i interaktywne mapy z atrakcjami turystycznymi.

Szczegółowy przewodnik po Mazowszu Chopina w formacie pdf dostępny jest do pobrania online: www.dziedzictwomazowsza.pl/public/file/guides/pl/Szlak_Chopinowski.pdf.

Zwiedzanie Warszawy i Mazowsza śladami kompozytora ułatwia bezpłatna aplikacja „Dziedzictwo Mazowsza”, a samej stolicy – bezpłatne aplikacje „Warszawa Chopina” i „Selfie with Chopin” oraz strona internetowa pl.chopin.warsawtour.pl.

Wszystkie aplikacje dostępne są w Google Play i Apple Store.

Warszawska Informacja Turystyczna – działa obecnie tylko mailowo i telefonicznie!

info@warsawtour.pl

tel. 503 033 720

> JAK DOJECHAĆ DO WARSZAWY

- samochodem, pociągiem (Koleje Mazowieckie, Warszawska Kolej Dojazdowa, PKP Intercity), autobusem (m.in. Neobus, Flixbus, Polonus)

> JAK DOJECHAĆ Z WARSZAWY

- do Żelazowej Woli – autem (60 km), busem linii Motobuss (odjazd z przystanku przy domu handlowym SAWA, ul. Marszałkowska; 60 min.)

- do Sannik – autem (100 km), autobusem linii Sand Bus (odjazd z Dworca Zachodniego; 90 min.).

Transport pomiędzy Sannikami a Sochaczewem: autobusem linii Sand Bus; do Brochowa z Sochaczewa można dotrzeć autobusem miejskim (linia nr 2).

Mazowsze.
serce Polski

MROT

Mazowiecka Regionalna
Organizacja Turystyczna

MoDa na
Mazowsze